Халқ сўзи

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● WWW.XS.UZ ● E-mail: Info@xs.uz ● 2019 йил 26 февраль, № 39 (7269) Сешанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

ҒАЛЛА ҲОСИЛДОРЛИГИНИ ЯНАДА ОШИРИШ БЎЙИЧА ДОЛЗАРБ ЧОРА-ТАДБИРЛАР БЕЛГИЛАБ БЕРИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев раислигида 25 февраль куни озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлашда муҳим бўлган ғалла парваришини тизимли ташкил этиш ва ҳосилга-ҳосил қўшиш бўйича долзарб вазифаларга бағишланган видеоселектор йиғилиши бўлиб ўтди.

Ўтган йили об-ҳаво ўта иссиқ ва қуруқ келгани, жанубий вилоятларда сув танқис бўлганига қарамай, фермерларимизнинг фидокорона меҳнати туфайли ҳар гектардан ўртача 45 центнердан ҳосил олиниб, жами 5 миллион 200 минг тоннадан ортиқ ғалла етиштирилди.

Бу йил эса ёғингарчилик миқдори ўтган йилдагига нисбатан икки марта, аввалги йиллардагига қиёсан 1,3 баробар юқори бўлмоқда. Мисол учун, Толлимаржон сув омборида 1 миллиард куб метр, Чимқўрғон, Пачкамар ва бошқа сув омборларида ўтган йилдагига нисбатан 2-3 баробар кўп сув йиғилди. Жиззах ва Сирдарё вилоятларида сув таъминотини яхшилаш учун Сардоба сув омбори ишга туширилди. Бу ўтган йилдагига нисбатан анча кўп ҳосил олиш имконини яратади.

Яна бир муҳим жиҳат — фермерларни рағбатлантириш учун 2019 йилда буғдойнинг ҳар бир тоннаси учун 1 миллион 200 минг сўм ёки ўтган йилдагига нисбатан 1,6 баробар юқори харид нархи белгиланди. Юқори ҳосил олган фермерларга давлат харид нархига 25 фоизгача, яъни ҳар бир тонна дон учун 300 минг сўмгача устама қўллаш тизими жорий қилинди. Бу эса мўл ҳосил етиштиришга катта туртки бўлади.

Қолаверса, азотли, фосфорли ва калийли ўғитлар ўз вақтида жойларга етказиб берилмоқда. Қисқача айтганда, ҳосилдорликни ва дон етиштириш ҳажмини ўтган йилдагига нисбатан камида 30 фоизга ошириш учун барча имконият мавжуд.

Йиғилишда ғалла ривожи ҳолати ҳар бир ҳудуд мисолида танқидий таҳлил қилиниб, йўл қўйилган камчиликлар кўрсатиб ўтилди.

Масалан, Қашқадарё вилоятининг Миришкор, Қарши, Ғузор, Чироқчи ва Косон туманлари, Самарқанд вилоятининг Булунғур, Жомбой, Пастдарғом туманлари, Жиззах вилоятининг Дўстлик, Шароф Рашидов, Зафаробод туманлари, Сирдарё вилоятининг Ховос, Оқолтин ва Гулистон туманларида ғалла ривожи ортда қолган. Тошкент, Наманган ва бошқа вилоятларда ҳам зарур агротехник тадбирлар талаб даражасида амалга оширилмаган.

Видеоселектор йиғилишида бу каби камчиликларни бартараф этиш, ҳосилдорликни ошириш, қўшимча дон ишлаб чиқариш бўйича топшириқлар берилди. Жорий йил ғаллачилик учун қулай келаётгани, бундан оқилона ва самарали фойдаланиб, озиқ-овқат маҳсулотларининг мўл-кўл ва арзон бўлишини таъминлаш зарурлиги таъкидланди.

Юртимиз табиати — Яратганнинг инъоми. Ғалла, дон эса асосий истеъмол товарларидан бири. Ғалладан мўл ҳосил етиштирсак, дон ишлаб чиқариш кўпаяди, озиқ-овқат маҳсулотлари арзон бўлади. Бу жудаям муҳим, халқимиз фаровонлиги билан боғлиқ масала, деди Шавкат Мирзиёев.

Президентимиз пахтачиликда ўзини оқлаётган тажрибадан келиб чиқиб, ғаллачилик бўйича ҳам кластерлар ташкил этиш зарурлигини таъкидлади. Мутасадди раҳбарлар ва вилоятлар ҳокимларига бу борада тегишли топшириқлар берди.

Фермерлар ҳам, кластерлар ҳам иқтисодий манфаат билан ишлаши, шартнома режасидан орттириб ҳосил олиши ва даромадини кўпайтириши кераклиги қайд этилди.

Ғаллачилик қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари учун ҳам муҳим аҳамиятга эга. Хусусан, паррандачилик ва балиқчилик хўжаликларида озуқага доимий эҳтиёж мавжуд. Энди бундай хўжаликлар билан фермерлар ўртасида ғалла ҳосилининг муайян қисмини сотиб олиш бўйича тўғридан-тўғри шартнома тузилиши йўлга қўйилади. Ғалла парваришланиб, ҳосилга-ҳосил қўшиладиган пайтда паррандачилик ва балиқчилик хўжаликлари фермер хўжаликларига маблағ йўналтириб, кейинчалик арзон озуқа олади. Пировард натижада ғалладан мўл ҳосил етиштиришга, ундан озуқа тайёрлаш орқали гўшт, тухум каби озиқ-овқат маҳсулотларининг арзон бўлишига ҳам эришилади. Бундан икки томон ҳам манфаат кўради.

Йиғилишда Қорақалпоғистон Республикаси ва барча вилоятларда манфаатдор хўжаликлар ўртасида ўзаро кооперацияни йўлга қўйиб, паррандачилик ва балиқчилик хўжаликларининг буғдойга талабини тўлиқ қоплаш бўйича топшириқлар берилди.

Ғалла парвариши бўйича ташкил этилган республика ишчи гуруҳлари жойларга бориб, вилоят ва туманлардаги 4 та сектор раҳбарлари билан бирга ғалла ҳосилдорлигини камида 30 фоизга ошириш бўйича "Йўл харитаси" ишлаб чиқиб, ижросини ташкил қилиши зарурлиги қайд этилди.

Бунда, биринчи навбатда, ғаллани 10 мартга қадар азотли ўғитлар билан озиқлантиришга алоҳида эътибор қаратиш кераклиги таъкидланди. Сув хўжалиги вазирлигига сувни тежаб ишлатиш, суғориш бўйича янги технологияларни жорий этиш вазифаси қўйилди. Жойлардаги секторлар раҳбарларига ҳар бир фермер хўжалиги кесимида зарур агротехник тадбирларни белгилаш ва изчил амалга оширилишини таъминлаш топширилди.

Йиғилишда соҳа мутасаддилари, Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар раҳбарлари кўрсатиб ўтилган масалалар юзасидан ахборот берди.

ЎзА.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ХАЛҚАРО РЕЙТИНГЛАР ВА ИНДЕКСЛАРДАГИ ЎРНИНИ ЯХШИЛАШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини амалга ошириш доирасида мамлакатимизнинг халқаро майдондаги ижобий образини шакллантириш, Ўзбекистоннинг халқаро рейтингларда ўрнини холис ва ҳаққоний баҳолашни таъминлаш мақсадида йўналтирилган ишлар амалга оширилди.

Шу билан бирга, кўрилаётган чораларга қарамасдан, мамлакатда тегишли йўналишлар бўйича миллий рейтингларни юритишга ёрдам берадиган, амалга оширилаётган ислоҳотлар халқаро мезонлар ва стандартларга мувофиқлигини баҳолашнинг ялпи тизими мавжуд эмас.

Мазкур ҳолат халқаро ташкилотлар ва илмий муассасалар билан тизимли ҳамкорлик алоқаларини ўрнатиш, масъул вазирлик ва идораларда баҳоланаётган йўналишлар бўйича тавсиялар ва бошқа давлатларнинг ижобий тажрибасини ўз ичига олган тегишли маълумотлар базасини, ходимларда эса халқаро рейтинглар методологиясини қўллаш бўйича дунёқарашни шакллантириш имконини бермаяпти.

Мамлакатимизда амалга оширилаётган ислоҳотларни баҳолашнинг холис ва мустақил тизимини шакллантириш, шунингдек, республикамиз халқаро рейтинглардаги ўрнини яхшилаш тизимини таъминлаш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикасининг Инновацион ривожланиш вазирлиги ва Адлия вазирлигининг **Ўзбекистон Республикасининг халқаро рейтингларидаги ўрнини мониторинг қилиш ва баҳолаш миллий тизимини** (кейинги ўринларда — Миллий мониторинг тизими) яратиш тўғрисидаги таклифига розилик берилсин.

Бошқарув сифати ва сиёсатнинг самарадорлигини ўлчаш, мамлакатда юз бераётган ўзгаришлар жараёнини баҳолаш, тадқиқот натижаларидан келиб чиққан ҳолда ислоҳотларнинг устувор йўналишларини ишлаб чиқишга ёрдам берувчи устувор халқаро рейтинглар мезонлари ва индикаторлари Миллий мониторинг тизимининг таркибий қисми этиб белгилансин.

2. Миллий мониторинг тизими фаолиятини ташкил этишнинг дастлабки босқичи сифатида республикадаги **тадқиқот институтларига** алоҳида халқаро рейтинглар иловага мувофиқ **бириктирилсин** ва уларга қуйидаги вазифалар юклансин:

халқаро рейтинглар методологияси ва бошқа таркибий қисмларини аниқлаш, уларни амалдаги қонунчиликка имплементация қилиш, Ўзбекистон Республикасининг халқаро рейтинглардаги паст кўрсаткичларига сабаб бўлаётган асосий омилларни аниқлаш;

ўзини ўзи баҳолаш учун устувор халқаро рейтингларнинг мезонлари ва индикаторлари асосида миллий индексларни ишлаб чиқиш;

➡2

Эксклюзив интервью

Қаллибек КАМАЛОВ:

«ЎЗБЕК МЎЪЖИЗАСИ» – ОРЗУ ЭМАС, ВОҚЕЛИК

Бернард Шоунинг фикрича, кекса ёшдаги ҳаёт тажрибаси билан ёшлик ғайратини мужассамлаштиришдан ўзга тўғри йўл йўқ. Бугунги суҳбатдошимиз Қаллибек Камалов ҳам шу ҳақиқатни ҳаёт фалсафаси, деб ҳисоблайди.

Айни пайтда у киши тўқсон ёшдан ошган. Чорак аср давомида Қорақалпоғистон Республикасига раҳбарлик қилган, бир қатор масъул вазифаларда ишлаган. "Пахта иши" деган бало уни ҳам четлаб ўтмади. Шунчалик сермазмун ҳаёт йўли ва улкан тажрибага эга бўлмасин, ҳамон ёшлардек ғайрат-шижоатга тўла. Кучни эса, ўзи айтганидек, атрофда юз бераётган ўзгаришлардан оляпти. Ислоҳотлар жараёнини кузатиб, ҳеч бир муҳим воқеани ўтказиб юбормасликка ҳаракат қилади.

— Биласизми, вақт деган тушунчанинг ўзи ўзгариб боряпти, — дейди Қ. Камолов. — Буни мамлакатимиз мисолида яққол кўриш мумкин. Кейинги икки йил давомида Ўзбекистон босиб ўтган йўл бир неча ўн йилликка татийди. Зеро, мамлакат ва жамият ривожининг асослари шаклланди. Қўшни республикалар билан дўстона алоқаларимиз яна тикланди. Россия, Америка Қўшма Штатлари, Хитой, Германия, Франция, Ҳиндистон каби жаҳондаги йирик давлатлар ҳам биз билан ҳамкорлик қилишдан манфаатдор. Шунингдек, фуқароларнинг муаммоларини ҳал этиш механизми яратилди.

➡3

ТОМОРҚА — РИЗҚ-РЎЗ ВА ҚЎШИМЧА ДАРОМАД МАНБАИ

Бироқ ундан самарали фойдалана оляпмизми?

БМТнинг Озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги ташкилоти (ФАО) таҳлилларига кўра, дунёда ҳар йили деҳқончилик маҳсулотлари нархи ошиб бораётгани кузатилмоқда, ўнлаб мамлакатларда миллионлаб кишилар ёрдамга муҳтож.

Хусусан, сўнгги маълумотларда Ер юзи аҳолисининг 1 миллиарддан кўпроғи очликда кун кечираётгани таъкидланиб, она сайёрамизда ҳар куни 25 минг киши қашшоқлик ва очарчиликдан кўз юмаётгани қайд этилган. Бу рақамлар, табиийки, жаҳон ҳамжамиятини ташвишга соляпти.

Бугуннинг гапи

Шунингдек, охирги эллик йил ичида қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришда антропоген технологияларни қўллаш оқибатида сайёрамиздаги унумдор ерларнинг учдан бир қисми яроқсиз аҳволга келиб, дунёда йилига минглаб гектар майдон қурғоқчилик, чўлланиш, шўрланиш оқибатида унумдорлигини бутунлай йўқотмоқда.

Бундан кўринадики, ер ва инсон муносабатлари тобора алоҳида эътиборни талаб этаётир.

Бирни кўриб фикр қил...

Халқимизда "Бирни кўриб фикр қил, бирни кўриб шукр қил", деган нақл бор. Юртимиз тинчлиги, дастурхонимиздаги, бозорларимиздаги барака, албатта, шукроналик ҳиссини уйғотади. Зеро, эндиликда мамлакатимизда аҳоли эҳтиёжига етиб ортадиган даражада дон етиштирилмоқда. Заминимиз унумдорлиги, деҳқонларимиз омилкорлиги туфайли йилнинг тўрт фаслида зироатчилик билан шуғулланиш мумкин. Бундай имкониятдан самарали фойдаланган юртдошларимиз турмуши фаровон. Мисол учун, Навоий вилоятининг Кармана туманидаги "Арабхона" МФЙда истиқомат қилувчи Мақсуд Нуримов ўзининг 32 сотихли томорқасидан ўтган йили салкам 150 миллион сўм даромад олди. Жорий мавсумдаги фойдасини Зарафшон дарёси бўйида 60 сотих иссиқхона қуриб, ташландиқ ерни ўзлаштиришга йўналтирмоқчи.

— Етти йилдан буён томорқа билан астойдил шуғулланаман, — дейди у. — 15 сотих ерда иссиқхонам бор. Томорқамнинг қолган 17 сотихида очиқ усулда деҳқончилик қиламиз. Йил-ўн икки ой бозорга маҳсулот чиқарамиз. Меҳнатимиз ортидан мана шу иморатни тикладик. Шаҳардан уч хонали уй олдик. Машинам бор.

➡3

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати ўн саккизинчи ялпи мажлисининг очилиши тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг ўн саккизинчи ялпи мажлиси 2019 йил 28 февраль куни эрталаб соат 10.00 да Тошкент шаҳрида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг мажлислар залида очилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати аъзоларининг диққатига!

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг аъзолари 2019 йил 27 февраль куни соат 9.00 дан 18.00 га қадар Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати биносининг фойесида рўйхатга олинади.

БИЗ ва ЖАҲОН

АҚШда Ўзбекистон бўйича Кокуснинг биринчи йиғилиши бўлиб ўтди

Мамлакатимизнинг Вашингтондаги элчихонасида АҚШ Конгрессида ташкил этилган Ўзбекистон бўйича алоҳида парламент гуруҳи — Кокуснинг биринчи мажлиси бўлиб ўтди. Мазкур гуруҳ АҚШда ўтган йилнинг ноябрь ойида ўтказилган парламент сайловларидан кейин ўз фаолиятини қайта йўлга қўйган эди. Бу ҳақда "Дунё" АА хабар берди.

АҚШ Республикачилар партиясидан Кокус ҳамраиси, конгрессмен Трент Келли ўз чиқишида Конгрессда Ўзбекистон — АҚШ муносабатларини чуқурлаштириш бўйича манфаатларни илгари сурадиган америкалик қонун чиқарувчилар вакили бўлиш катта ифтихор эканлигини таъкидлаб ўтди. У Ўзбекистонда олиб борилаётган ислоҳотларни халқ манфаатлари ва мамлакат келажагига қаратилган, деб ҳисоблайди.

Вакиллик палатасининг демократик кўпчилигидан ҳамраис Висенте Гонсалес Ўзбекистон АҚШ учун стратегик муҳим аҳамият касб этишини айтиб ўтди. Унинг фикрича, расмий Тошкент билан дўстлик ва шерикликни мустаҳкамлаш расмий Вашингтон манфаатларига уйғундир.

Техас штатидан Конгресс вакили бўлган Гонсалес инвестициялар соҳасида штат билан Ўзбекистон ўртасидаги яқин ҳамкорликни йўлга қўйиш ўзи учун энг муҳим масала эканлигига урғу берди. Энергетика тармоғи ўзаро муваффақиятли алоқаларда устувор йўналишдир, деб ҳисоблайди сиёсатчи.

➡2

Инсон манфаатларини таъминлашга доир амалий мулоқот давом этади

Олий Мажлис Сенатида АҚШнинг демократия ва инсон ҳуқуқлари масалалари бўйича давлат котиби ёрдамчиси ўринбосари вазифасини бажарувчи Майкл Келлехер билан учрашув бўлиб ўтди.

Парламент ҳаёти

Унда демократияни янада ривожлантириш ҳамда инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини таъминлаш масалалари юзасидан фикр алмашилди. АҚШ мамлакатимизда Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан амалга оширилаётган, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш, мажбурий меҳнатнинг олдини олишга қаратилган кенг кўламли ислоҳотларни қўллаб-қувватлайди ва мазкур йўналишда икки томонлама мулоқотни фаоллаштиришдан манфаатдор.

➡2

ЗИЁРАТ ТУРИЗМИ

хорижликларнинг Ўзбекистон ҳақидаги тасаввурларини янада бойитади

Юртимизда илк бор ўтказилган I Халқаро зиёрат туризми форуми хорижий оммавий ахборот воситаларида катта қизиқиш уйғотди.

Дунё нигоҳи

Мазкур тадбирга, айниқса, Ҳиндистон матбуоти алоҳида эътибор қаратди. Хусусан, **"The Times of India" газетаси**да анжуманни ўтказиш учун нега айнан Бухоро танлангани ҳақидаги саволга жавоб берилар экан, ушбу шаҳар 2020 йилда Ислом маданияти пойтахти, деб эълон қилингани қайд этиб ўтилади. Конференция ислом дини ривожига улкан ҳисса қўшган Абу Ҳафс Кабир, Имом Бухорий, Абдухолиқ Ғиждувоний, Баҳоуддин Нақшбанд ва бошқа буюк уламолар камол топган табаррук заминда ўтказилиши барчани қувонтирди.

Форумда иштирок этиш учун Бухорога ислом дунёсида нуфузли саналган 120 дан ортиқ халқаро ташкилотлар раҳбарлари, таниқли дин уламолари, олий ўқув юртлари ва сайёҳлик ташкилотлари вакиллари, олимлар ҳамда тадқиқотчилар келди, деб ёзади **"India Blooms" газетаси** мухбирлари. Президент Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан ўтказилган тадбир нафақат Бухоро вилоятининг сайёҳлик имкониятларини намоён этиш, балки соҳага тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларни кенг жалб қилиш учун ҳам қулай имконият яратади.

Покистоннинг инглиз тилида чоп этиладиган **"The Nation" газетаси**да Ўзбекистонда сўнгги йилларда сайёҳликнинг мамлакат иқтисодиётидаги мавқеини мустаҳкамлашга қаратилган кенг кўламли ислоҳотларга юқори баҳо берилган. Президент Шавкат Мирзиёев имзолаган Фармон ва қарорлар асосида туризмнинг турли йўналишларини жадал ривожлантириш бўйича тизимли ишлар олиб борилмоқда.

➡3

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ХАЛҚАРО РЕЙТИНГЛАР ВА ИНДЕКСЛАРДАГИ ЎРНИНИ ЯХШИЛАШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

лойиҳалар ва амалдаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни мамлакатимизнинг халқаро рейтинглардаги ўрнини юксалтиришга тўсқинлик қилаётган нормаларни аниқлаш нуқтаи назаридан эксперт таҳлил қилиш ҳамда таҳлил натижаларига кўра тегишли таклифлар ишлаб чиқиш;

Ўзбекистон Республикасининг тегишли рейтинглардаги ривожланиш жараёни тўғрисидаги ахборотларни, шунингдек, баҳоланаётган йўналишлар бўйича тавсиялар ва хорижий давлатларнинг илғор тажрибасини ўз ичига олган ахборот-маълумотлар базасини яратиш;

Ўзбекистон Республикасининг устувор халқаро рейтинглардаги ўрнини яхшилашга тўсқинлик қилаётган мавжуд ҳуқуқий муаммоларни тизимли таҳлилини олиб бориш, уларни ҳал этиш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш;

халқаро ташкилотлар, рейтинг агентликлари ва илмий муассасаларнинг экспертлари билан ҳамкорлик ўрнатиш ва конструктив мулоқотни йўлга қўйиш;

тегишли тармоқлардаги муаммоларни аниқлаш ва аҳолини ўрганиш учун ижтимоий сўровлар ўтказиш, шунингдек, [illegible] ислоҳотларни амалга ошириш доирасида турли соҳаларда юз бераётган ўзгаришлар тўғрисида рейтинг агентликлари ва халқаро ташкилотларни хабардор қилиш.

3. Кўрсатилаётган давлат хизматлари сифатини ўрганиш, аҳолининг давлат органлари фаолиятидан қониқиш даражасини ҳамда уларнинг ходимлари касбий маҳоратини ошириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ва Савдо-саноат палатасининг **"давлат хизматларининг сирли мижози" институтини** жорий этиш тўғрисидаги таклифига розилик берилсин.

4. Белгилансинки:

"давлат хизматларининг сирли мижози" институтидан фойдаланиш доирасидаги чора-тадбирлар Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ва Савдо-саноат палатаси томонидан ташкил этилади;

"давлат хизматларининг сирли мижози" [illegible]

"давлат хизматларининг сирли мижози" [illegible]

[illegible]

"сирли мижоз" томонидан мониторинг [illegible]

[illegible] давлат хизматларига қараб бошқа воситалар (телефон қўнғироқлари, электрон почта орқали мурожаат қилиш ва бошқалар) орқали ҳам амалга оширилиши мумкин;

"давлат хизматларининг сирли мижози" мониторинги натижалари [illegible] тегишли давлат хизматларини кўрсатадиган вазирлик ва идораларга [illegible] кўриб чиқиш учун тақдим қилинади;

"давлат хизматларининг сирли мижози" мониторинги натижалари [illegible]

"давлат хизматларининг сирли мижози" институти фаолиятини юритиш билан боғлиқ харажатлар [illegible] ҳисобидан молиялаштирилади.

5. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги [illegible] "Ўзбекистон Республикаси халқаро рейтинглари" [illegible] порталини яратсин:

[illegible]

6. [illegible]

7. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17 январдаги ПФ–5635-сонли Фармонида белгиланган, Ўзбекистон Республикасининг халқаро рейтинглардаги ҳамда таркибий индикаторлардаги ўрнини яхшилаш учун масъул вазирлик ва идоралар:

Ўзбекистон Республикасининг тегишли халқаро рейтинглардаги ўрнини, шу жумладан, тадқиқот институтларининг маълумотлари ва ўрганиш натижалари ҳисобга олган ҳолда яхшилаш бўйича ҳар йили "Йўл хариталари"ни ишлаб чиқилишини таъминласин;

бир ой муддатда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясига 2019 йилда Ўзбекистон Республикасининг тегишли халқаро рейтинглардаги ўрнини яхшилаш бўйича "Йўл хариталари" лойиҳаларини киритсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарига [illegible]

9. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги Савдо-саноат палатаси билан биргаликда бир ой муддатда "давлат хизматларининг сирли мижози" томонидан мониторинг ўтказишнинг аниқ механизми, параметрлари, объектлари ва мезонларини назарда тутувчи тартибни ишлаб чиқсин.

10. Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги [illegible]

11. Адлия вазирлиги бошқа манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда икки ой муддатда қонун ҳужжатларига ушбу қарордан келиб чиқадиган ўзгартиш ва қўшимчалар тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

12. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А. Н. Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчисининг биринчи ўринбосари Б. М. Мавлонов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2019 йил 25 февраль

ИНВЕСТИЦИЯ МУҲИТИ ЯХШИ БЎЛСА, САРМОЯДОРНИНГ ЎЗИ КЕЛАДИ

Юртимизда хорижий инвестицияларни фаол жалб этишга катта эътибор қаратилмоқда. Ҳозирги кунда чет эл сармоялари иштирокида фаолият олиб бораётган корхоналар сони 7371 тага етди.

Хорижий компаниялар, жамғармалар ва банклар билан тузилган шартномалар доирасида, жумладан, юқори даражадаги ташрифлар натижаларига кўра, жами қиймати 11,5 миллиард доллардан ортиқ бўлган 90 та лойиҳани амалга ошириш ишлари бошланди.

Парламентдаги мухбиримиз хабар қилади

Улар, асосан, тўқимачилик, нефть ва газ саноати, қурилиш материаллари ишлаб чиқариш, геология, кимё ҳамда энергетика соҳалари, мева ва сабзавот маҳсулотларини қайта ишлаш, логистика, меҳмонхона мажмуалари, бизнес марказлари қуриш ҳамда шаҳар инфратузилмасини ривожлантиришга йўналтирилгани диққатга молик. Хорижий банкларнинг кредит линияларидан давлат кафолатисиз 4,5 миллиард доллардан ортиқ сармоя жалб қилингани тегишли лойиҳаларни янада самарали рўёбга чиқаришга хизмат қилмоқда.

Жаҳон банки, Осиё тараққиёт банки, Европа тикланиш ва тараққиёт банки, Ислом тараққиёт банки сингари халқаро молия институтлари ҳамда бир қатор хорижий ҳукумат молия ташкилотлари томонидан Ўзбекистон Республикасига 3,1 миллиард долларлик 18 та кредит ажратилди. Жаҳон банки тизимида Ўзбекистон Республикаси лойиҳа портфели ҳажми жиҳатидан Европа ва Марказий Осиёдаги биринчи бешта мамлакат қаторига киргани юртимиздаги ислоҳотларга халқаро молия институтлари томонидан юксак ишонч билдирилаётганидан далолат беради.

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Халқаро ишлар ва парламентлараро алоқалар қўмитаси ҳамда Саноат, қурилиш ва савдо масалалари қўмитаси томонидан ташкил этилган тадбирда ушбу масалалар кўриб чиқилди. Унда Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлигининг мамлакатимизда инвестиция иқлимини яхшилаш, иқтисодиётнинг устувор соҳа ва тармоқларига инвестициялар жалб этиш, тадбиркорларга ҳамда чет эллик сармоядорларга яратилаётган имкониятлар ва истиқболдаги вазифалар тўғрисидаги ахбороти эшитилди.

Эшитув давомида депутатлар томонидан соҳадаги фаолиятни тартибга солувчи "Инвестициялар ва инвестициялар фаолияти тўғрисида"ги қонун лойиҳаси ишлаб чиқилгани, унда инвестиция жараёнини сезиларли даражада осонлаштириш, инвестициявий хавфсизликнинг аниқ кафолатларини аниқлаш ва Ўзбекистоннинг сармоядорлар учун жозибадорлигини таъминлашга қаратилган нормалар сингдирилгани қайд этилди.

Шунингдек, инвесторлар билан ишлаш самарадорлигини оширишда шаффофликни таъминлаш, давлат ва истиқболли инвесторлар ўртасида бевосита алоқани ўрнатиш, сармоядорларга интерактив хизматлар кўрсатиш тизимини янада такомиллаштириш масалаларига иштирокчилар эътибори қаратилди.

Эшитувда иккала қўмита аъзолари томонидан соҳада қўлга киритилаётган ютуқлар билан бир қаторда, ҳали ишга солинмаган имкониятлар кўплиги, улардан лозим даражада фойдаланилмаётгани, хорижий инвесторларни сарсон қилувчи омилларнинг мавжудлиги қайд этилди. Айни чоғда туман ва шаҳар ҳокимликлари томонидан олиб борилаётган ишлар талаб даражасида ташкил қилинмаётганига доир масала ўртага ташланди.

Масалан, республиканинг баъзи ҳудудларида, хусусан, Қашқадарё (48,5 фоиз, ортда қолиш — 103,1 млн. доллар), Сурхондарё (54 фоиз — 113,4 млн. доллар), Жиззах (58,5 фоиз — 29,2 млн. доллар), Наманган (81 фоиз — 47 млн. доллар) вилоятларида ишлаб чиқариш корхоналари томонидан экспорт режаси бажарилмаганининг асл сабаблари атрофлича таҳлил қилинди. Бу ўринда янги ташкил этилган вазирликнинг айни масала юзасидан масъулиятини ошириш, экспорт ҳажмини кўпайтириш, географиясини кенгайтириш, экспортни қўллаб-қувватлаш миллий тизимининг самарали ишлашида парламент назоратини кучайтириш бўйича таклиф ва тавсиялар берилди.

Якунда муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Зиёда АШУРОВА.

АҚШда Ўзбекистон бўйича Кокуснинг биринчи йиғилиши бўлиб ўтди

1

У бу борадаги шериклик муносабатларини йўлга қўйиш учун ёрдам беришга тайёр эканлигини билдирди.

Тадбир давомида Ўзбекистоннинг АҚШдаги элчиси Жавлон Ваҳобов Конгресс билан ҳамкорлик бўйича Олий Мажлисдаги парламентлараро гуруҳ раҳбари, сенатор Содиқ Сафоев йўллаган мактубни ўқиб эшиттирди. Унда Капитолийда АҚШ билан ҳам федерал, ҳам ҳудудий даражаларда савдо-инвестициявий ҳамкорликни мустаҳкамлаш борасида қайта ташкил қилинган тузилма билан ўзаро алоқаларни давом эттиришга тайёрлик баён қилинган.

Якунда конгрессменлар Келли ва Гонсалес "Ўзбекистон бўйича Кокус" биринчи йиғилиши протоколини имзолади. Иштирокчилар протоколда парламентлараро мулоқот, савдо ва сармоя соҳасидаги ўзаро алоқаларни янада фаоллаштириш, бизнес жамоатчилик, қолаверса, маданий-гуманитар ва таълим соҳаларидаги тўғридан-тўғри алоқаларни қўллаб-қувватлашларини таъкидлаган. Ҳужжат асосида америкалик вакиллар томонидан Конгресснинг бошқа аъзолари ҳам Кокус фаолиятига қўшилишга чақирилган.

Эслатиб ўтамиз, ушбу йиғилишда Вакиллик палатаси ва Конгресс, Миллий хавфсизлик кенгаши, Давлат департаменти, савдо ва меҳнат вазирликлари, Пентагон, Хусусий хориж инвестициялари корпорацияси, АҚШдаги етакчи "ақл марказ"лари, Америка — Ўзбекистон савдо палатаси, ноҳукумат ташкилотлар, халқаро институтлар, оммавий ахборот воситалари вакиллари қатнашди.

С. ҚОСИМЖОНОВ тайёрлади.

Инсон манфаатларини таъминлашга доир амалий мулоқот давом этади

1

АҚШ Ўзбекистоннинг ички ва ташқи сиёсати йўналишларини маъқуллайди ҳамда 2018 йил май ойида Ўзбекистон — Америка саммитида эришилган келишувлар асосида икки томонлама ҳамкорликни чуқурлаштириш ниятида. АҚШ Конгрессидаги "Ўзбекистон бўйича Кокус" парламентлараро ҳамкорликни кўп жиҳатдан мустаҳкамлашга кўмаклашиши айтиб ўтилди.

Майкл Келлехер мамлакатни барқарор ривожлантириш ва иқтисодий ислоҳотларни давом эттириш учун Ўзбекистон раҳбарияти томонидан қабул қилинган инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини таъминлашга доир чора-тадбирлар аҳамиятига алоҳида урғу берди.

Шунингдек, у болалар меҳнатига барҳам беришда кузатилаётган ютуқлар ва мамлакат ҳукумати томонидан Ўзбекистонда мажбурий меҳнатга йўл қўймаслик бўйича кўрилган чора-тадбирларнинг ижобий натижаларини юқори баҳолади.

Томонлар демократияни янада мустаҳкамлаш ва инсон ҳуқуқларини таъминлаш бўйича икки томонлама амалий мулоқотни давом эттиришга тайёр эканини билдирди.

Ютуқларга ҳаволанмасдан, муаммолар ечимини топиш лозим

Тиббиёт соҳасида амалга оширилаётган ислоҳотлар, энг аввало, ушбу тизимда туб ўзгаришларни рўёбга чиқаришга қаратилгани билан аҳамиятли.

Депутат фикри

Президентимизнинг 2017 йил 4 апрелдаги "2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасида онкология хизматини янада ривожлантириш ва аҳолига онкологик ёрдам кўрсатишни такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори бу борада муҳим дастуриламал бўляпти.

Мазкур ҳужжат саратон касалликларига қарши курашнинг янги босқичини бошлаб берди, десак, муболаға эмас. Чунки унда саратон хасталикларининг олдини олиш чораларини янада такомиллаштириш, аҳолига онкологик ёрдам кўрсатиш сифатини жаҳон стандартлари даражасигача ошириш масалалари алоҳида кўрсатиб ўтилган.

Шунга мувофиқ, юртимизда онкологик касалликлар билан боғлиқ ўлим кўрсаткичини пасайтириш ҳисобига аҳоли ҳаёти сифатини яхшилаш, онкология хизматини янада ривожлантиришга қаратилган ислоҳотлар жадал рўёбга чиқарилмоқда. Хусусан, онкология соҳасига юқори самарали ташхислаш ва даволаш усуллари татбиқ этилаётгани, бирламчи профилактик ҳамда скрининг текширувлари қўлланилаётгани касалликни эрта аниқлаш ва бартараф қилишда муҳим аҳамият касб этяпти.

Яқинда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари ва бошқа мутасадди идоралар вакилларидан иборат Республика ишчи гуруҳи аъзолари Сурхондарё вилоятида бўлиб, аҳолига кўрсатилаётган тиббий-санитария ёрдами сифати, улар ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш борасида амалга оширилаётган ишлар ҳолатини ўрганди.

Очиғи, авваллари мазкур ҳудудда яшовчи, онкологик хасталикка чалинган беморлар мураккаб жарроҳликларни амалга ошириш учун катта харажат, кўп вақт йўқотиш эвазига пойтахтга нажот истаб келишарди. Бугун-чи?

Ҳозирги кунда эса бу борадаги сарсон-саргардонликларга, ортиқча вақт ва харажатларга чек қўйилган. Сабаби вилоят онкология диспансерида кўкс оралиғи ҳамда ўпка соҳасидаги ўсмаларда жарроҳлик амалиётини ўтказиш йўлга қўйилди. Бунинг натижасида ўтган йили илгари умуман бажарилмаган 6 турдаги 22 та жарроҳлик амалиёти ўтказилди.

Бу вилоятда тиббиёт соҳасида сезиларли ўсиш кузатилаётганидан дарак беради. Муҳими, аҳолининг тиббий хизматдан фойдаланиш имконияти тобора кенгаймоқда. Одамларнинг давлатимиз олиб бораётган одилона сиёсатдан рози бўлиб яшашига замин яратяпти.

Биз, парламент аъзолари эса ютуқларга ҳаволанмасдан, бу борадаги айрим масалаларнинг босқичма-босқич ҳал этилиши, саратон касалликларининг олдини олиш чораларини янада такомиллаштириш ҳамда фуқароларга онкологик ёрдам бериш сифатини жаҳон стандартлари даражасигача етказишга йўналтирилган вазифаларнинг самарали ва ўз вақтида амалга оширилиши, мазкур тармоқ истиқболи учун ажратилаётган маблағларнинг шаффоф ҳамда манзилли сарфланаётгани устидан таъсирчан парламент назоратини олиб боришимиз зарур.

Зеро, инсон саломатлиги ҳақида қайғуриш, бу борада дахлдорлик ҳисси билан яшаш нафақат маълум бир шахс ёхуд тиббиёт ходимларининг иши, балки барчамизнинг вазифамиздир.

Иноят ҲОЖИЕВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Фуқароларнинг соғлиғини сақлаш масалалари қўмитаси раиси.

«Яшиллар» партияси устувор вазифаларни белгилаб олди

Ўзбекистон экологик партияси Марказий Кенгашининг яқинда бўлиб ўтган пленумида партиянинг ташкилий тузилмаси, ҳудудий партия ташкилотлари тўғрисидаги низом тасдиқланди.

Пленум

Қайд этилганидек, жорий йил 8 январь куни таъсис йиғилишида Ўзбекистон экологик партияси тузилиб, орадан икки ҳафта ўтгач, у Адлия вазирлиги томонидан рўйхатга олинди.

Тегишли тартибда партия устави ва рамзлари давлат рўйхатидан ўтказилди.

Мутахассисларнинг фикрича, табиий ресурслардан меъёрдан ортиқ фойдаланиш ва экологик талабларни менсимаслик Орол денгизининг қуриши, чўлланиш, ер ҳамда сув ресурслари таназзули, ўсимлик ва ҳайвонот дунёси генофонди ёмонлашуви, биологик хилмахиллик қисқариши, кўп миқдордаги саноат, маиший ва бошқа чиқиндилар ҳосил бўлишига олиб келди.

Ушбу муаммолар иқлим ўзгариши шароитида бизнинг минтақада бошқа жойларга нисбатан кучлироқ намоён бўлаётир. Замонавий Ўзбекистон учун атроф-муҳит муҳофазаси ва уни соғломлаштириш алоҳида долзарблик касб этади. Бинобарин, бу нафақат давлат органлари, идоралар ва жамоатчилик ташкилотларининг, балки мамлакатдаги ҳар бир фуқаронинг вазифасига айланиши муҳимдир.

Экологик партия фаровон ҳаёт шароитларини яратиш ва ноёб табиатни сақлаб қолиш учун жамиятнинг барча кучларини сафарбар этмоқчи.

Қисқа вақт ичида партия фаоллари томонидан бу борада бир қатор ишлар қилинди. Хусусан, 23 январь куни Экоҳаракатнинг Хоразм, Бухоро, Қорақалпоғистон Республикаси ҳудудий бўлинмалари билан ҳамкорликда "Оролга мадад" шиори остида хайрия ҳашари ўтказилди. "Яшил акция" иштирокчилари Орол денгизининг қуриган тубини ўрмонлаштириш бўйича ишчи гуруҳида 400 килограммга яқин саксовул уруғлари ҳамда Бухоро ва Хоразм вилоятларидан гуманитар ёрдамни етказишди. Улар 26 январь куни ўтказилган умумхалқ ҳашарида кўнгиллиларнинг биринчи сафларидан жой олгани ҳам эътиборга лойиқ.

Пленумда бир қатор, жумладан, партияга қабул қилиш, ички назорат-тафтиш хизмати тўғрисидаги низомлар, Ўзбекистон экологик партияси иш регламенти маъқулланди.

Яқин вақт ичида ҳудудларда "яшиллар" партияси тарафдорларининг ҳудудий конференциялари ўтказилади ҳамда жойлардаги партия ташкилотлари шакллантирилади.

Саиджон МАХСУМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Аҳолининг сайловга оид ҳуқуқлари кафолатланади

Парламент юқори палатасининг Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси ишчи гуруҳининг Сайлов кодекси муҳокамасига бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди.

Сайлов кодекси фуқароларнинг сайлов ҳуқуқлари кафолатларини таъминлаш, Президент, Олий Мажлис, халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашлари сайловига тайёргарлик кўриш ҳамда уларни ўтказиш, шунингдек, Марказий сайлов комиссиясининг фаолияти билан боғлиқ муносабатларни тартибга соладиган амалдаги сайлов тўғрисидаги қонунлар нормаларини бирхиллаштиришни назарда тутади.

Сайлов кодекси қабул қилиниши қонун ҳужжатлари нормалари такрорланишининг олдини олиш, сайлов жараёнининг кўплаб тартиб-таомиллари масалалари, шу жумладан, участка сайлов комиссиялари ишларини ойдинлаштириш, сайлов кампаниясининг очиқлиги ва ошкоралиги тамойилларини мустаҳкамлаш имконини беради.

Халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари сайловида сиёсий партияларнинг иштирок этиш имкониятлари кенгаймоқда. Халқ депутатларининг туман ва шаҳар Кенгашлари сайловида фақат сиёсий партиялар депутатликка номзодлар кўрсатиш мутлақ ҳуқуқига эга бўлиши назарда тутилмоқда.

Бундан ташқари, Сайловчилар ягона электрон рўйхатининг амал қилиши тартиби мустаҳкамланиши сайловчилар рўйхатини тузиш, аниқлаштириш, унга ўзгартиш ва қўшимчалар киритишда шаффофлик тамойилини таъминлаш имкониятини яратади.

Мунисхон КАРИМОВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

Қаллибек КАМАЛОВ:

«ЎЗБЕК МЎЪЖИЗАСИ» — ОРЗУ ЭМАС, ВОҚЕЛИК

←1

Бу ислоҳотлар Президент Шавкат Мирзиёевнинг ташаббуси билан амалга оширилмоқда. Мен турли даврларда яшадим, ишладим. Ўшанда Усмон Юсупов, Шароф Рашидов сингари таниқли шахслар фаолият юритган. Лекин Ўзбекистоннинг янги тарихида, шу қадар қисқа муддатда бутун дунё тан олган ва халқ ишонадиган етакчи бўлган эмас. Виртуал қабулхона ҳамда Халқ қабулхоналари орқали аҳолининг дарду ташвишидан хабардор бўлиб, у билан маслаҳатлашадиган, фуқаролар фикрига қулоқ тутадиган раҳбар ҳам учрамаган. Мен 18 та давлатга борганман, аммо халқнинг бунчалик қўллаб-қувватлаши, одамлар билан очиқ ва самимий мулоқотни ҳеч қаерда кўрмаганман. Кўпчилик шундай фикрда. Масалан, 40 та давлат ва АҚШнинг ҳамма штатларида бўлган Ўзбекистон халқ артисти Изро Малаков ҳам менга ўхшаш фикр билдирди.

— Бугунги кунда ҳаёт қанчалик тез ўзгараётганини кўриш, таққослаш учун узоқ жойларга боришга ҳожат қолмади. Қорақалпоғистонда ҳам ишлар қизигандан қизиб кетди, Мўйноқ эса бу ишларнинг марказида.

— Дарҳақиқат, ҳозир Оролбўйи ҳудуди бутун дунё ҳамжамиятининг эътиборида, десам, хато қилмайман. Шавкат Мирзиёевнинг БМТ Бош Ассамблеяси сессиясидаги нутқи, ундаги Орол фожиасини бир ёқадан бош чиқариб ҳал этишга қилинган даъват улкан бунёдкорлик ишларига туртки берди. Бу ғояни барча бирдек мамнуният билан қабул қилди ва қўллаб-қувватлади. Айнан мана шу ҳолат эса сўзлардан амалий ишга ўтишдек узоқ кутилган воқеа бўлди.

Қабул қилинган қарорлар Мўйноқ учун нажотбахш йўл бўлди. Ахир ўз вақтида бу ердан ҳамма кўчиб кетишни бошлаган, бор-йўғи, 13-14 минг аҳоли қолган эди. Ҳозир эса 30 мингга яқин кишилар яшаяпти. Бу ерда аэропорт, стадион, спорт мажмуаси, амфитеатр ва бошқа иншоотлар пайдо бўлмоқда, инфратузилма қайта тикланиб, тадбиркорлик ривожланяпти, ҳудуднинг инвестициявий жозибадорлиги ҳам ортмоқда. Одамларнинг ўзида маиший турмушни яхшилаш, жонажон ўлканинг гуллаб-яшнашига ҳисса қўшиш истаги кучайди. Бунда эса денгизнинг қуриган тубини кўкаламзорлаштириш мақсадида ўтказилаётган ҳашарга бошқа вилоятлардан келган юртдошларимиз ҳам ёрдам беришяпти. Ушбу хайрли саъй-ҳаракатларни табиатнинг ўзи ҳам қўллаб-қувватлагандек, гўё. Далил — катта ҳажмдаги ер ости сувларидан топилган тоза ичимлик суви яқинда фаввора бўлиб отилиб чиққани!

Бундай бунёдкорлик жараёнидан четда туришнинг ўзи мумкин эмас. Кетмон кўтарадиган ёшда бўлмасам-да, кучим борича ёрдам беришга ҳаракат қиляпман. Бир неча миллион сўмлик озиқ-овқат маҳсулотларини харид қилиб, Мўйноқда меҳнат қилаётганлар учун гўшт, гуруч, нон юборяпман. Аминманки, бошқа ҳамюртларим ҳам шундай қилишяпти.

Давлатимиз раҳбари доимо фахрийларга ҳурмат-эътибор билан муносабатда бўлади, вилоятларга борганида оқсоқоллар билан суҳбатлашиб, улар фикрига қулоқ тутади. Бундай учрашувларда бир неча марта қатнашиш шарафига муяссар бўлдим. Биз, катта авлод вакилларининг қўлимиздан келадиган иш, яъни Қорақалпоғистонда олиб борилаётган кенг кўламли ислоҳотлар аҳамиятини аҳоли, айниқса, ёшлар орасида тарғиб қилишга ваъда бердим. Шу маънода айтмоқчиманки, Шавкат Мирзиёевнинг маърузалари тўпламини нашр қилишни ҳозирданоқ бошлаш керак. Ундаги материаллар барча даражадаги раҳбарлар учун аниқ кўрсатма бўлиб хизмат қилади, мамлакатни ривожлантиришнинг стратегик йўналишларини ҳаётга татбиқ этишда масъулият сезувчи ҳар бир ўзбекистонликни янги марралар сари руҳлантиради.

— Ўзбекистоннинг, унинг барча вилоятлари, хусусан, Қорақалпоғистон Республикасининг келажагини Сиз қандай тасаввур қиласиз?

— Жонажон ўлкамиз келажаги менга ёрқин рангларда кўринади. Бу нафақат давлатимизнинг глобал микёсдаги ўрнига, балки фуқароларнинг ҳаёт даражаси, фаровонлигига тегишли. Қаранг, Ўзбекистонимиз қандай улкан қурилиш майдонига айланди. Шаҳар ва туманларда арзон турар-жойлар ҳамда қулай инфратузилма объектларини бунёд этиш зарурати ҳақида Шавкат Мирзиёев сайловолди дастуридаёқ айтиб ўтганди. Мана, мўлжалланган комплекс чора-тадбирлар "Обод қишлоқ" ва "Обод маҳалла" дастурларида ўз аксини топди.

Яна бир янгилик. Мамлакат бўйлаб ишбилармонлик марказлари — "сити"лар барпо этиляпти. Мисол учун, "Nukus city" лойиҳаси билан танишдим. Бу ерда кўп қаватли уйлар қурилади, шаҳар аҳолиси ва меҳмонлар, айниқса, ёшлар учун дўконлар тиббиёт муассасаларидан тортиб то ресторанлару сайр қилишга мўлжалланган йўлакларгача, қисқаси, ҳамма зарур биноларни ўзида жамлаган кўчалар пайдо бўлади. Мўйноқда ҳам ўзининг "сити"си бўлади.

Аҳоли учун қулай шароит яратишда майда-чуйда нарсанинг ўзи йўқ. Эслайсам, ўтган асрнинг 60-йилларида Парижда бўлгандим. Ҳатто, хўжалик юритишдаям, маиший шароитларда ҳам биз билан у ердагилар ўртасида катта фарқ борлиги кўзга ташланди. Оддийгина кир ювишни олайлик. Французларнинг кир ювиш кукунидан фойдаланиши ўша вақтда фақат кирсовун ишлатувчи биз — собиқ иттифоқдан борган вакилларга ғалати бўлиб кўринган. Қайтганимиздан кейин кўп ўтмай, маиший хизмат уйлари оча бошладик, дўконларимизда ўзимизнинг кир ювиш кукунларимиз пайдо бўлди. Яна ҳам кейинроқ кир ювадиган машиналарга қизиқиш кучайди, маиший турмуш "автоматлашди".

Бугунги кунда ободонлаштириш дастурлари айнан ўшандай, ҳар бир майда деталга эътибор берган ҳолда амалга оширилмоқда. Ўйлайманки, ишлар шундай суръатлар билан давом этса, беш-олти йилдан сўнг шаҳар билан қишлоқнинг фарқи қолмайди.

Кўплаб долзарб масалалар Президентнинг парламентга Мурожаатномасида акс этди. Унда фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш бўйича дадил таклифлар илгари сурилган. Мамлакатимиз учун жуда муҳим бўлган вазифаларни ҳал қилишга йўналтириладиган маблағни жалб этиш масаласига алоҳида эътибор берилгани бежиз эмас. Атом электр станцияси қурилишини олайлик. У Ўзбекистоннинг гуллаб-яшнаши, халқ фаровонлиги учун нақадар беқиёс аҳамиятга эга. Шу сингари кўпгина йирик лойиҳаларни рўёбга чиқариш жараёнида кредитларни ўз вақтида тўлаш керак бўлади. Шунда қийналиб қолмаслик учун ҳам зарур чоралар кўзда тутилган, яъни қишлоқ хўжалиги, саноат маҳсулотлари, жумладан, тўқимачилик буюмларини экспорт қилиш кенгайтирилади, туризм ривожлантирилади.

Илгари тараққиётни секинлаштирган яна бир муаммо ҳал этилмоқда. Турли соҳаларда мутахассислар етишмаслиги аччиқ ҳақиқат бўлса-да, ундан кўз юмиб келар эдик. Олий таълим тизими кўп йиллар давомида ўзини оқламади. Бу масалада хорижликларга ишониш ўта соддалик бўлган бўларди. Негаки, четдан келадиган мутахассис мўмайгина пулни олади-ю, қайтиб кетади. Шу боис ўз фарзандларимизга сармоя киритамиз. Ўзбекистонда хориж университетларининг филиаллари, вилоятларда эса пойтахт олий таълим муассасаларининг бўлимлари очилаётгани ҳақидаги янгиликларни ўқиб, хурсанд бўламан. Таълимга инвестиция — энг бебаҳо сармоя экани айни ҳақиқат.

Бугунги талабалар бир неча йилдан сўнг янги корхоналар ташкил этиб, мамлакатимизни ривожлантиришади. Масалан, Қорақалпоғистон туманларидан бирида металлургия комбинати қуриш мўлжалланган. Тасаввур қилинг, бу ердаги рудадан 21 фоизгача металл чиқади. Ҳатто Россия металлургиясининг байроқдори бўлган Уралда ҳам бу кўрсаткич 16-17 фоизни ташкил этади, холос. Ўлкамизда ер қаъри рангли металларга бой. Анчагина чуқурликда нефть ҳам жойлашган, униям қазиб олиш мумкин.

Ёшларимиз Ватан равнақига хизмат қилишига, "Ўзбекистон — 2035" стратегиясини рўёбга чиқаришига ишонаман. Давлатимиз раҳбарининг ғоясига кўра, бу дастурламал ҳужжат Ўзбекистоннинг дунёдаги энг йирик иқтисодиётлар сафига киришидек улуғвор мақсадга етиш бўйича вазифаларни белгилаб беради. Ушбу мақсад сари интилиш ҳозирданоқ бошланган. Илк қадам сифатида экспортни ошириши келтириш мумкин, инвестицияларга жуда катта эътибор бераётганимиз ҳам, аслида, шундан.

Дадил айта оламизки, бугун биз "ўзбек мўъжизаси"нинг остонасида турибмиз. Бу — нафақат орзу, балки исбот талаб қилмайдиган воқелик, аксиома.

Р. АЛИШЕРОВ,
Ҳ. АҲМЕДОВ.
(«Халқ сўзи»)

ЎЗБЕКИСТОННИ МУСУЛМОН ОЛАМИ ҚАЙТА КАШФ ҚИЛМОҚДА

Туризм мамлакат иқтисодиётига фаол инвестиция жалб этиш имконини берадиган энг жозибали тармоқлардан бирига айланган. Зеро, ҳар бир инсон сайру саёҳат қилиш, дунёнинг гўзал масканларини кезиш, муқаддас қадамжоларда бўлиш, табиатнинг ноёб обидаларини кўриш орзусида юради. Кейинги пайтда бунинг учун зарур инфратузилма яратилиб, хизмат кўрсатиш сифати яхшиланаётгани, энг асосийси, дунё аҳолиси даромади кўпайиб, иқтисодий имконияти ортиб бораётгани туфайли сайёҳлар оқими тобора кўпаймоқда.

Туристлар йўналишини юртимиз томон буриш учун Ўзбекистоннинг сайёҳлик имконияти ғоятда катта. Шу боис кейинги пайтда мазкур соҳани сифат жиҳатидан ривожлантириш иқтисодий ислоҳотларнинг энг муҳим вазифаларидан бирига айланди. Зиёрат туризмига сайёҳлик индустриямизнинг энг истиқболли йўналиши сифатида қаралмоқда. Жорий йилнинг 21 — 23 февраль кунлари бўлиб ўтган I Халқаро зиёрат туризми форуми натижалари бунинг яққол тасдиғидир. Дунёнинг турли давлатларидан келган халқаро ташкилотлар раҳбарлари, дин уламолари, сайёҳлик компаниялари ислом маданияти ва илм-фан ривожида муҳим манзиллардан ҳисобланган Бухоро ҳамда Самарқандда бўлиб, Ўзбекистонни қайта кашф этишди, десак, айни ҳақиқат.

Меҳмонларнинг аксарияти бу гўзал шаҳарларимизга биринчи бор келиши эмасми, улар қадимий ёдгорликлар, маҳобатли обидаларга боқиб тўйишмади. Айниқса, Регистон майдонида ўзларини худди эртаклар оламига тушиб қолгандек ҳис этишаётганини бот-бот таъкидлашди. Ана шундай паллада шу юртнинг фарзанди эканлигингдан фахрланиб кетар экансан, киши.

Форум иштирокчилари Имом Бухорий мажмуасига ташриф буюришганда аксарият меҳмонлар ўзларини тутиб тура олишмади. Кўзларидан ёш оқа бошлади. Бу қувонч кўз ёшлари эди.

Бинобарин, мусулмон олами вакиллари жаҳоннинг қайси давлати бўлмасин, умрида бир бора бўлсада, ҳадис илмининг султони, улуғ муҳаддис бобомиз Имом Бухорий мажмуасига келиш, уни зиёрат қилишни ният қилишади. Форум шарофати билан 120 дан зиёд хорижликларнинг ана шу орзуси ушалди. Улар бу табаррук масканни янада обод қилиш, ҳаж зиёратига кетаётганлар ибодатни шу ердан бошлаши зарурлигини айтишди. Мазкур муқаддас масканда олиб борилаётган ишлар, хусусан, Имом Бухорий номидаги халқаро илмий-тадқиқот маркази фаолияти йўлга қўйилганини юксак баҳоладилар. Ҳадис илми ривожига беқиёс ҳисса қўшган ватандошимизнинг улкан илмий ва диний меросини чуқур ўрганиш, бу борада ҳамкорлик қилиш ниятида эканликларини зўр мамнуният билан айтдилар.

Тошкент шаҳрида "10 Halal Food Fair" ўзбек миллий таомлари тайёрлаш бўйича ташкил этилган маҳорат дарси нуфузли форумга якун ясади. Бу ерда жам бўлганлар кўз ўнгида ҳалол стандартлари асосида миллий таомларимиз тайёрланиб, кечки дастурхонга тортилди. Бир пиёла чой устида самимий фикр-мулоҳазалар билдирилди. 2018 йил февраль ойидан бошлаб мамлакатимизда ISO 22000 ва "Ҳалол" озиқ-овқат маҳсулотлари бўйича умумий қўлланма" O'z DSt 3286:2018 давлат стандарти расман жорий этилгани ҳақида хорижликларга батафсил маълумот берилди. Умумий овқатланиш шохобчалари ва ресторанларда "Ҳалол" стандартини амалиётга жорий этиш бўйича ишлар олиб борилаётгани ҳақидаги хабар эса меҳмонлар томонидан олқишлар билан қарши олинди.

Умуман айтганда, олам-олам таассурот олган чет эллик меҳмонлар яна Ўзбекистонга келиш, зиёратчиларни жалб этиш умиди билан ўз юртларига қайтдилар. Зотан, солиҳ зотлардан бири ҳазрат Бишр Ҳофий шундай деган эканлар: "Эй зоҳидлар жамоаси! Саёҳат қилинглар, яхшилардан бўласизлар, чунки сув оқса, яхши бўлади. Агар сув бир ўринда кўп турса, бузилади". Демак, инсон кўп сафар ва зиёратлар қилиб туриши унинг жисмонан соғлом, руҳан тетик ва маънавий олами бой бўлишида жуда катта наф келтиради.

Саид РАҲМОНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЗИЁРАТ ТУРИЗМИ

хорижликларнинг Ўзбекистон ҳақидаги тасаввурларини янада бойитади

←1

Ўзбек заминида ислом маданияти обидалари кўплиги, бу ерда жойлашган буюк алломалар қадамжолари мавжудлигини назарда тутган ҳолда республика зиёрат туризмини ривожлантиришга алоҳида аҳамият қаратмоқдаки, Бухоро анжумани ушбу йўналишдаги саъй-ҳаракатларнинг яна бир ифодасидир.

Мавзуни давом эттирар экан, **"Dispatch News Desk" ахборот агентлиги** хабарида Президентимиз ташаббуси билан зиёрат туризми бўйича Бухоро форумининг ўтказилиши мусулмон оламида илиқ кутиб олингани таъкидланади. "Зиёрат туризми", бу — шунчаки янги туристик маҳсулот эмас, у хорижликларнинг ўзбек халқи буюк аждодлари ақл-заковати билан яратилган ноёб осориатиқалар, Буюк Ипак йўлидаги йирик туризм маркази — "Шарқ дурдонаси" сифатида эътироф этилган муқаддас Бухоро ҳақидаги билим ва тасаввурларини янада бойитишга хизмат қилади.

Мустақиллик йилларида мамлакатда аждодлар меросини ўрганиш, уларнинг хотирасига ҳурмат бажо келтириш мақсадида кенг кўламли хайрли ишлар амалга оширилди ва бу борадаги бунёдкорлик тадбирлари давом этмоқда, деб ёзади бош қароргоҳи Бирлашган Араб Амирликларида жойлашган **"Gulf News" газетаси** мухбирлари. Айниқса, мусулмон дунёсида машҳур бўлган "Етти пир" силсиласини ташкил этувчи авлиёлар қадамжолари обод қилинаётгани мақолада алоҳида кўрсатиб ўтилади. Анжуман қатнашчилари Ғиждувон, Шофиркон, Вобкент, Ромитан ва Когон туманларида жойлашган ушбу қадамжоларни зиёрат қилгани уларда катта таассурот қолдирди.

Индонезиянинг марказий **"The Jakarta Post" газетаси**да республикамизда "Ҳалол" стандартини амалиётга жорий этиш бўйича ташаббус юксак баҳоланди. Зеро, мамлакатга келган мусулмон сайёҳлар учун улар истеъмол қиладиган таомларнинг ҳалол бўлиши ниҳоятда муҳим. Шу билан бирга, мамлакат шаҳарларидаги халқаро аэропортлар, темир йўл вокзалларида намозхоналар ташкил этилиши ҳам сайёҳларга қўшимча қулайлик яратди.

"The Sun Daily" газетаси (Малайзия) шарҳловчиларининг фикрича, Ўзбекистоннинг дунёга очилиб бораётгани, жумладан, виза тартибининг соддалаштирилиши, валюта соҳаси либераллаштирилиши каби чора-тадбирлар қисқа муддатда ўз самарасини бермоқда. Республиканинг барча шаҳарлари, хусусан, Бухорога сайёҳлар оқими сўнгги йилларда кескин ортди. Тез ўсиб бораётган талабларни ҳисобга олган ҳолда, шаҳарда бу йилнинг ўзида 50 га яқин меҳмонхоналар, 20 дан зиёд ресторанлар, кўплаб истироҳат боғлари ва сайилгоҳлар қурилиши кўзда тутилган.

"Форум иштирокчилари Ўзбекистонни зиёрат туризми марказларидан бири сифатида эътироф этишга оид Бухоро декларациясини имзоладилар. Ҳужжатда республиканинг зиёрат туризми бўйича салоҳияти эътироф этилади. Ўзбекистоннинг бу борадаги ташаббусларини тарғиб қилишга келишиб олинган".

Сингапурнинг **"The Straits Times" газетаси**да эса Ўзбекистоннинг зиёрат туризми йўналишидаги имкониятлари ва бу борада амалга оширилаётган ишлар тўғрисида маҳаллий туроператорлар билан қатор суҳбатлар эълон қилинди. Жумладан, Сингапур сайёҳлик фирмалари юртимизда халқаро аэропортларда ибодат амалларини бажариш учун зарур шароит яратилишини, "O'z DSt:2018 Туризм хизматлари. Мусулмон меҳмондўстлиги. Талаблар" стандарти лойиҳаси ишлаб чиқилганини, турли диний муассасаларга ташрифлар дастурлари тузилиб, мусулмон меҳмонлар учун мўлжалланган ҳалол овқатланиш жойлари, миллий ошхоналар, ресторанлар, оилавий ташриф жойлари харитаси тайёрланганини катта мамнуният ила қайд этишди.

Журналистларнинг фикрича, бу йўналишда олиб борилаётган ишлар, пировардида зиёрат туризмининг ўзбек иқтисодиётининг янги драйверига айланишига хизмат қилади.

Анвар МИРЗАЕВ
(«Халқ сўзи») тайёрлади.

ТОМОРҚА — РИЗҚ-РЎЗ ВА ҚЎШИМЧА ДАРОМАД МАНБАИ

Бироқ ундан самарали фойдалана оляпмизми?

←1

Мақсуд Нуримов бир мавсумда бозорга 55 тонна помидор, 2 тоннага яқин лимон ва бошқа деҳқончилик маҳсулотлари сотади. Кўчат етиштиришдан тортиб, уларни парвариш қилиш тадбирларига умр йўлдоши кўмак беради. Шу йили олтмиш сотихли иссиқхонани ишга тушириб, помидор етиштиришни икки баробар ошириш ниятида.

Томорқаси ортидан орзу-ҳавасларига етишиб юрган юртдошларимиздан яна бири Ғулом ака Жўраев. Унинг тумандаги Шибзон маҳалласида 25 сотихли ери бор. Йил бошидан буён Жўраевлар хонадони пиёз ва бошқа кўкатлардан ташқари, бозорга уч марта исмалоқ олиб чиқади. Апрель ойида тўрт сотих ердаги сабзи етилади. Кейин эса қулупнай. Унинг ортидан декабрь ойи охирларида экилган картошкани йиғиштириб олишади. Ҳосилдан бўшаган майдонларга пешма-пеш экин экиб борилаверади. Шунинг ортидан рўзғорга ҳар йили 45 — 50 миллион сўм даромад кираркан.

— Олтита қорамолимиз бор, — дейди Ғ. Жўраев. — Шундан иккитаси — соғин сигир. 20 бош қўй, товуқларимиз сони 50 тага етди. Рўзғор учун ҳамма нарса ўзимиздан чиқади.

Шибзонда бозорнинг ўзи йўқ. Боиси 1 212 оилага бирлашган маҳалла аҳлининг 164,4 гектарлик томорқаси бор. Шуларнинг уч юздан ортиғи ўз иссиқхонасига эга эди. Жорий йилдан улар сафи яна ўн иккитага кўпайди. Маҳалла раиси Насим Бўроновнинг таъкидлашича, маҳаллада етти йилдан буён бирорта ҳам жиноят қайд этилмаган. Учта кам таъминланган оилани ҳам жорий мавсум якуни билан бу рўйхатдан чиқаришади.

Кетмон занглаган кўча

Туманнинг Хазора қишлоғи Зарафшон дарёси бўйларида жойлашган. Айниқса, қишлоқнинг "Паҳлавон" МФЙда худди Шибзондаги каби шарт-шароит ва имкониятларни табиатнинг бебаҳо инъоми, деб қабул қилмоқ керак. Қишлоқ оралаб юрарканмиз, хамирдек кўпчиган тупроқ, унда-бунда ниш ураётган ўт-ўлан ер етилганидан дарак бераётганини туямиз.

Қаровсиз ётган ҳар қарич ернинг уволи бор!

Шу атрофдаги икки-уч ҳовлига кирдик. Очиғи, улардаги томорқа қарови дилни хира қилади. Гўё хўжакўрсинга ерга ишлов берилган. Шунинг ортидан даромад, меҳнатидан ҳаловат топган кишиларга ўхшамайди. Айрончи кўчаси, Содиқ Ҳасановга тегишли 40-уйдамиз. Оила бекаси Саодат Ўроқованинг айтишича, ҳовлида икки ўғил, келин ва набира билан қўшиб ҳисоблаганда, олти жон яшайди. Турмуш ўртоғи фермер хўжалигида мавсумий ишлайди. С. Ўроқованинг ўзи эса ҚВПда фельдшер, 665 минг сўм ойлик олармиш. Йигирма беш сотихли томорқада беда ва 10 туп анордан бошқа ҳеч нима, ҳатто кундалик эҳтиёж учун зарур бўладиган кўкатлар ҳам экилмаган.

Саодат опага Шибзонда кўрганларимиз — томорқадан самарали фойдаланган кишиларнинг турмуш фаровонлиги ҳақида сўзлаб бердик. Аёлнинг кўзларида умид, орзу-ҳавас пайдо бўлди. "Қўлимиз калта-да", деди хўрсиниб.

Қўл калта бўлгани билан 26, 28 ёшли ишсиз фарзандлари борлиги, қолаверса, икки йилдан буён мамлакатимизда томорқа эгалари учун кредит берилаётганини айтиб, 39-уйга кирдик. Ушбу хонадон Комил Ҳакимовга тегишли. 12 сотихли томорқага ўн туп анор экилган. Турмуш ўртоғи Ҳаловат опанинг таъкидлашича, ўтган йили томорқадан 200 минг сўм атрофида даромад олган. Бирор ўн кило анор сотган бўлсанглар керак-да, деган саволимизни бош ирғаб, тасдиқлади. Ўғли Феруз — ишсиз.

Айрончидаги 46 ва 47-уйлар ака-ука Тошбоевларга тегишли. Ҳар бирида 30 сотихдан жами 60 сотих томорқа бор. Ҳар иккиси ҳам ишсиз. Бобир Тошбоевга тегишли томорқанинг чамаси 20 сотихи ўтган йили кузда шудгор қилинмаган. Экилган маккажўхори поя-илдизлари билан турибди. Қолган ерларга беда экиб қўйилган.

Ака-ука Хуршид ва Холмуҳаммад Очиловлар ушбу кўчанинг 44, 45-уйларида яшашади. Бири пахта қабул қилиш пунктида, бошқаси эса аэропортда ишлайди. Жами 26 сотих томорқалари бор. 1978 йили туғилган беш фарзанднинг отаси Хуршид Очиловнинг томорқасида бедадан бўлак ҳеч нарса экилмаган.

Меҳнат қилган, албатта, барака топади.

Ўттиз икки ёшли Ҳасан Сойибов 31-уйда истиқомат қилади. "Кармана автойўл"да ишлайди. 1 миллион икки юз минг сўм атрофида ойлик оларкан. Икки фарзанди бор, турмуш ўртоғи — ишсиз. 23 сотих томорқа, уч бош қўйи бор. Чорва озуқасидан бўлак ҳеч нарса экилмаган. Айрончи, 30-уйда меҳнат фахрийси Мурод Қаландаров икки қизи ва набираси билан истиқомат қилади. 6 сотих томорқасига тўрт жўяк саримсоқ пиёз қадалган. Қизлар ишсиз, ногиронлиги бўлган набираси бор, оиланинг ягона даромади — пенсиянинг асосий қисми дори-дармонга кетади.

Кўчани айланарканмиз, бир ҳолат диққатимизни тортди. Дастлабки хонадон бекаси Саодат Ўроқова "Боя томорқа учун кредит берилади, дединглар. Қаерга, кимга учрашиш керак?" дея муддаосини баён этди. Билганларимизни тушунтирдик.

Беминнат дорихона

Навоий шаҳридаги Марказий деҳқон бозорида деярли ҳар куни бозоролди савдоси бўлади. Аҳоли тилида бу "оптом бозор" аталиб, тонг ғира-ширасида ўтказилади. Асосан, Жалойир ва қўшни вилоят қишлоқларидан келган томорқачилар мазкур бозорга ўз маҳсулотларини келтириб, кўтарасига сотиб кетишади. Аслида, ушбу бозорнинг харидори ҳам, сотувчиси ҳам бир-бири билан таниш бўлиб кетишган. Бозордан мақсад эса шунчаки сўнгги талаб ва таклифдан хабардор бўлиш. Шу тахлит бозорнинг муқим нуқталаридаги нарх-наво бир тўхтамга келади. Томорқачи эса пештахта ортида ўтадиган ўз вақтини тежайди.

Бу мўъжаз иссиқхонада ҳадемай ҳосил териб олинади.

Биз эса вақтимизни аямай ҳар икки бозорни айландик. Нархлар тафовути 20 — 25 фоизни ташкил этади. Демак, ҳафта мобайнида бир оила қишлоқ хўжалиги маҳсулотларига 200 минг сўм сарфласа, шунинг 40 — 50 минг сўмини ўртадаги одамга, воситачига топширади. Бундан ташқари, дейлик, у хазоралик бўлса, бозорга келиб-кетиш учун камида 4-5 соат вақт сарфлайди. Қолаверса...

— Етмиш бир ёшдаман, — дейди мақоламиз аввалидаги шибзонлик Ғулом ака Жўраев. — Шу пайтгача таблеткаям ичган эмасман, тиббий картам бор-йўқлигиниям билмайман. Бунинг сири жисмоний меҳнат бўлса керак.

Омилкор киши ўз томорқасидан нафақат моддий, балки маънавий ва ижтимоий фойда ҳам олади. Шу билан бирга, бозор юкини ҳам енгиллаштиради.

Мамлакатимиз раҳбари 22 февраль куни бўлиб ўтган видеоселектор йиғилишида томорқалардан фойдаланиш масаласига эътибор қаратар экан, соҳанинг барча муаммолари ечимида комплекс ёндашув вазифасини устувор белгилади. Хусусан, томорқа эгалари оёққа туриб олгунга қадар уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, кредит ва субсидиялар бериш орқали моддий кўмаклашиш, ҳар бир ҳудуднинг ўзига хослигини инобатга олиб, маҳсулот етиштиришга ихтисослаштириш вазифаларини қўйди.

Албатта, буларнинг барчаси аҳоли фаровонлигини таъминлаш билан бирга юртимизда шиддат билан кечаётган ижтимоий жараёнларга уларнинг дахлдорлигини ҳам оширади. Зеро, меҳнатга боғланган кўнгил ёмонликдан йироқ бўлади.

Темур ЭШБОЕВ
(«Халқ сўзи»).

Азамат ЗАРИПОВ олган суратлар.

БУ ЙИЛ ТЕСТ СИНОВЛАРИДА ҚАНДАЙ ЎЗГАРИШЛАР КУТИЛМОҚДА?

regulation.gov.uz порталида жамоатчилик муҳокамасига қўйилган "Олий таълим муассасаларига тест синовлари орқали қабул қилиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарор лойиҳасига кўра, жорий йил кириш имтиҳонларида бир неча ўзгаришлар бўлиши кутилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан ўтказилган анжуманда Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази раҳбарияти ушбу ўзгаришларнинг зарурати ва амалга оширилиш тартиби ҳақида маълумот берди.

Тадбирда берилган саволлар ва уларнинг жавобларини эътиборингизга ҳавола этамиз.

Таълим

Ҳужжатлар қай йўсинда топширилади?

ОТМга ҳужжат топшириш билан боғлиқ сарсонгарчиликларнинг олди олинмоқда. Эндиликда абитуриентлар ҳужжатларини Адлия вазирлиги ҳузуридаги Давлат хизматлари агентлигининг туман ва шаҳарлардаги фаолият олиб бораётган давлат хизматлари марказларига топширишади.

Давлат хизматлари марказлари ҳужжатлар қабулининг шошилинчлиги, ҳимояланганлиги учун жавобгар ҳисобланади. Давлат тест маркази директори Мажид Каримов мазкур хизматлар учун 10 — 20 минг сўм атрофида тўлов ундирилишини инкор этмади. Мазкур тўловдан юртдошларимиз оғринмаса керак. Чунки бу шаҳар марказидаги вилоятлардан пойтахтимизга бир келиб кетиш харажатларидан анча арзон тушиши аниқ. Шунингдек, ортиқча оворагарчиликларнинг олди олинади, вақт тежалади.

Имтиҳонларда қатнашадиганлар энди пул тўлайди, аммо...

2019/2020 ўқув йили қабулидан бошлаб амалдаги тартибни ўзгартирган ҳолда, олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш бўйича кириш тест синовлари июль-август ойларида ўтказилади. Имтиҳонлар 2018 йилдаги тажрибадан келиб чиқиб, катта сиғимли бино ва иншоотларда ҳамда заруратга мувофиқ қўшимча биноларда ташкил этилиши мўлжалланмоқда.

Эндиликда олдинги ўқув йилларида таълим муассасаларини тугатган абитуриентлардан тест синовларида иштирок этиши учун энг кам иш ҳақининг бир баробарига тенг миқдорда йиғим ундирилади (тўлиқ давлат таъминотидаги етим болалар, I ва II гуруҳ ногиронлиги бор шахслар бундан мустасно). Ушбу йиғимлар Давлат тест маркази фаолиятини ривожлантириш жамғармасига йўналтирилади. Жорий йил битирувчилари учун тест синовлари бепул асосда ўтказилади.

Тушган маблағлар мақсадли сарфланадими?

— Бу йил 700 минг атрофида абитуриент ОТМга кириш учун ҳужжат топшириши кутилмоқда, — деди Мажид Каримов. — Жорий йилги битирувчилардан ҳар учдан бири кейинги йилларда ҳам ҳужжат топширишини ҳисобга олинса, 300 минг атрофидаги ўғил-қизлар энг кам иш ҳақининг бир баравари миқдоридаги тўловни (ҳозирги вақтда 202 минг 730 сўм) амалга оширади.

Пулларнинг асосий қисми, яъни 80 фоизи тест синовларини сифатли ўтказиш билан боғлиқ харажатлар, хусусан, шахсни идентификациялаш воситалари, видеофиксация қурилмалари, мобиль алоқа тўлқинини тўсувчи (глушитель), бармоқ изларини текширувчи технологиялар, металлодетекторлар, мониторлар, тест натижаларини аниқлаш ускуналари, ота-оналар кузатуви учун мониторлар харид қилиш учун сарфланади.

Шунингдек, маблағлар тест синовлари жараёнига жалб этилган иштирокчилар (бино раҳбари ҳамда гуруҳ назоратчилари)нинг иш ҳақи билан таъминлаш, имтиҳон ўтказиладиган бино ёки иншоотларнинг ижараси, ДТМ ходимларининг лавозим маошига ойлик устамалар тўлаш ҳамда моддий рағбатлантиришга йўналтирилади. ДТМ раҳбари бу борадаги барча маълумотлар очиқ ва шаффофлиги таъминланишини таъкидлади.

3 йилга сертификат, 3 та ОТМга имконият

Қарор лойиҳасига асосан, абитуриентларга бир вақтнинг ўзида учта ОТМнинг бакалавриат таълим йўналишига ҳужжат топшириш имконияти яратилмоқда. Бироқ бу таълим йўналишлари турдош бўлиши, шунингдек, имтиҳонлар бир хил фанлардан ўтказилиши керак.

ДТМ раҳбариятининг аниқлик киритишича, имтиҳон учун тўлов қилаётган абитуриентлар нечта йўналишга ҳужжат топширишидан қатъи назар, бир марта пул тўлайди. Бундан ташқари, имтиҳонларда энг юқори баллнинг 30 фоизи ва ундан юқори баллни тўплаган абитуриентларга фанлар бўйича тест синовлари натижалари акс этган сертификат берилади. Ушбу ҳужжат унинг эгасига уч йил давомида ўқишга кириш танловларида қатнашиш имкониятини туҳфа қилади.

3+2 фанлар тизимида муносиблар сараланади

Бу жорий йилдан эмас, 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб амалга оширилиши режалаштирилмоқда. Ушбу тизим бўйича абитуриент ўқишга кириш учун учта мажбурий, иккита ўзи танлаган фандан имтиҳон топширади. ДТМ директорининг қайд этишича, бу борадаги аниқ механизмлар ҳали ишлаб чиқилмаган бўлиб, мазкур тартиб шу йилнинг охирига қадар аниқлаштирилиб, халқ муҳокамаси учун махсус порталга жойлаштирилади.

Шунингдек, абитуриентнинг саводхонлик даражасини ошириш мақсадида она тили (ўзбек, рус, қорақалпоқ)дан ёзма иш олиш мўлжалланмоқда.

Бўлажак АКТ мутахассиси ёки математикнинг она тилидан ёзма имтиҳон топшириши, унга тайёргарлик кўриш учун вақт ва салоҳият сарф этиши қанчалик мақсадга мувофиқ, деган саволга ДТМ раҳбари давлат буюртмаси асосида, яъни Давлат бюджети маблағлари эвазига ўқишни истаган ҳар қандай абитуриент, нафақат ўз соҳаси билимдони, балки у она тилида тўғри ёза олиш кўникмасига ҳам эга бўлиши лозимлигини таъкидлади.

Шаффофлик таъминланади

Тест синовлари жараёни учун таълим муассасалари раҳбар ва педагог ходимлардан гуруҳ назоратчилари шакллантирилади. Шунингдек, имтиҳон жараёнларининг халқаро стандартларга мос равишда ўтказилишини таъминлаш мақсадида Халқаро илмий-методик марказ ташкил этилиб, баҳолаш жараёнига халқаро экспертлар гуруҳини жалб қилиш режалаштирилган. Кузатувчилар ҳам танлов ва тавсиялар асосида юқори малакали мутахассислардан сараланади. Уларнинг қайси ОТМ учун имтиҳон ўтказилаётган ҳудудга жўнаши эса синовлар ўтадиган кун эрта тонгда аниқ бўлади.

Абитуриентлар бинога киришида шахсни идентификациялаш қурилмалари ёрдамида текширилади, тест синовлари кузатув камералари ёрдамида назорат қилинади ҳамда ушбу жараёнлар абитуриентларнинг ота-оналарига бевосита катта мониторларда, интернет сайтлар онлайн тизимида, шунингдек, телевидение орқали тўғридан-тўғри ёритилади.

Натижалар қачон ва қаерда эълон қилинади?

Имтиҳон ўтказилган куннинг эртасига абитуриентлар фанлар бўйича тест синовидан умумий тўплаган баллини ОТМ кесимида ҳамда ДТМ расмий веб-сайтида эълон қилинади. [illegible] олий таълим муассасаси (таълим йўналиши)да ўқиш имкониятини яратади.

«Халқ сўзи» мухбири Дилшод КАРИМОВ ёзиб олди.

МЕҲРГА МУҲТОЖ БОЛАЛАР

Улар оила муҳитига яқин шароитда тарбияланади.

Ҳар бир бола ўз бахтини оилада топади, ота-она меҳрини жамики нарсадан устун билади. Бахтсиз тасодиф ёки тақдирнинг айро йўллари сабаб Меҳрибонлик уйларида яшашга мажбур бўлган болалар ҳам тушларида ота-онасини кўради, оила бағрига талпинади...

Анжуман

Шуни ҳисобга олган ҳолда, мамлакатимизда оила институтини мустаҳкамлаш, ижтимоий етимликнинг олдини олиш, шунингдек, Меҳрибонлик уйларини босқичма-босқич оила муҳитига яқин бўлган болалар шаҳарчаларига ҳамда ижтимоий муассасаларнинг бошқа муқобил шаклларига ўтказишга қаратилган кенг кўламли ислоҳотлар амалга оширилмоқда. Президентимизнинг шу йил 11 февралдаги "Етим болалар ва ота-онасининг қарамоғидан маҳрум бўлган болаларни ижтимоий ҳимоя қилишни кучайтиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори бу борадаги ишларнинг янги босқичини бошлаб берди.

Пойтахтимизда Халқ таълими вазирлиги томонидан ЮНИСЕФнинг мамлакатимиздаги ваколатхонаси билан ҳамкорликда ўтказилган анжуманда мазкур қарорнинг мазмун-моҳияти, аҳамияти юртимиздаги Меҳрибонлик уйлари директорлари, Васийлик ва ҳомийлик органлари, "SOS — Ўзбекистон болалар маҳаллалари" уюшмалари масъулларига атрофлича тушунтирилди.

Таъкидланганидек, ушбу ҳужжат асосида ижтимоий етимликни янада камайтириш, етим ва ота-онасининг қарамоғидан маҳрум бўлган болаларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш механизмларини такомиллаштириш, уларнинг жадал ижтимоий мослашуви учун кенг имкониятлар яратиш, тарбия муассасаларининг иш фаолиятини яхшилашга қаратилган муҳим чора-тадбирлар амалга оширилади. Жумладан, Меҳрибонлик уйлари ва болалар шаҳарчалари раҳбар ходимлари ҳамда тарбиячиларининг ойлик маошлари билан бирга, оилага тарбияга олинган (патронат) ҳар бир бола учун тўланадиган нафақа миқдори кўтарилади. Яъни ушбу миқдор 2019 йил 1 мартдан бошлаб 1,33 баробар оширилиб, 820 минг сўмни ташкил қилади.

Оилавий болалар уйлари тарбияловчи ота-оналарининг базавий тариф ставкаси Меҳрибонлик уйлари тарбиячилари учун белгиланган базавий тариф ставкасининг икки баробари миқдорида ҳисобланади, шунингдек, ҳар йилги таътиллар, имтиёзлар ва кафолатлар бериш тартиби сақлаб қолинади.

Қарорда 2019 — 2023 йилларда Меҳрибонлик уйларини ноинституционаллаштириш дастурини ишлаб чиқиш ва амалга татбиқ этиш белгиланган.

Анжуманда қарор ижросини ўз вақтида бажариш бўйича зарур кўрсатмалар берилди.

Д. ЙЎЛДОШЕВ.

Муаммо ва ечим

Отчопар маҳалласига газ келди

Андижон туманидаги Отчопар маҳалласидаги газ қувурлари аллақачон кесиб ташланганди.

— Мутасаддилар аҳолини суюлтирилган газ ва арзон кўмир билан таъминлаймиз, деб ваъда берганди, — дейди МФЙ раиси Қамариддин Ҳамроев. — Лекин бундай бўлмади, кўмир бозор нархида сотилиб, баллонни суюлтирилган газга тўлдириш учун вилоят марказига боришга тўғри келди.

Ишчи гуруҳ саъй-ҳаракатлари билан Отчопар маҳалласига газ келтирилди. Аммо муаммолар шу билан тугамади, энди йўлларни таъмирлаш, аҳолини тоза ичимлик суви билан таъминлашдаги узилишларни бартараф этиш кун тартибида турибди.

Саминжон ҲУСАНОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Фермерларни қизиқтирган инновация

Балиқчилик илмий-тадқиқот институтида ёпиқ сув айланма тизимида балиқ етиштириш технологиясини жорий этиш бўйича семинар ўтказилди.

Семинар

Мазкур институт олимлари "Easy fish" МЧЖ мутахассислари билан ҳамкорликда балиқчилик тармоғида янги, харидоргир бўлган маҳаллий тур балиқларини етиштиришга қаратилган инновацион технологияга асос солишди.

— Ушбу янгилик фермерлар ва балиқчилик хўжаликлари раҳбарларини қизиқтириб қўйди, — дейди институт директори Абдулла Қурбонов. — Қурилмани оммалаштириш ёпиқ сув айланма қурилмалари чет элдан валюта ҳисобига олиб келинишига барҳам беради. Эндиликда форель ва лосось балиқларини ҳам кўпайтириб, "Ўзбалиқ" бренди билан сотишни йўлга қўймоқчимиз.

Раҳматилла ШЕРАЛИЕВ, «Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ ВАЗИРЛИКЛАР, ДАВЛАТ ҚЎМИТАЛАРИ ВА ИДОРАЛАР ТОМОНИДАН ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН НОРМАТИВ-ҲУҚУҚИЙ ҲУЖЖАТЛАРНИ ДАВЛАТ РЎЙХАТИДАН ЎТКАЗИШ ҲОЛАТИ ТЎҒРИСИДА 2019 ЙИЛ 26 ЯНВАРДАН 1 ФЕВРАЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТНИ ХАБАР ҚИЛАДИ.

I. Давлат рўйхатидан ўтказилди:

1. Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазирининг 2018 йил 26 декабрдаги 17-мҳ-сон "Ўқувчиларни синфдан синфга ва бир умумий ўрта таълим муассасасидан бошқасига ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгартиришлар киритиш ҳақида"ги буйруғи.

2019 йил 29 январда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2684-1. (2019 йил 30 январдан кучга кирди).

2. Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитасининг 2019 йил 15 январдаги 01-02/15-3-сон "Олиб чиқиладиган товарларнинг божхона қиймати декларациясини тўлдириш бўйича йўриқномани тасдиқлаш тўғрисида"ги қарор, шунингдек унга ўзгартириш ва қўшимчаларни ўз кучини йўқотган деб топиш ҳақида"ги қарори.

Хабар

2019 йил 29 январда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 1803-2. (2019 йил 30 январдан кучга кирди).

3. Ўзбекистон Республикаси адлия вазирининг 2019 йил 31 январдаги 54-мҳ-сон "Медиаторларни тайёрлаш дастурини тасдиқлаш ҳақида"ги буйруғи.

2019 йил 31 январда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 3134. (2019 йил 1 февралдан кучга кирди).

II. Давлат реестридан чиқарилди:

1. Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитасининг "Олиб чиқиладиган товарларнинг божхона қиймати декларациясини тўлдириш бўйича йўриқномани тасдиқлаш тўғрисида"ги қарори (рўйхат рақами 1803, 2008 йил 5 май), шунингдек унга ўзгартириш ва қўшимчалар (рўйхат рақами 1803-1, 2015 йил 17 февраль).

Адлия вазирининг 2019 йил 29 январдаги 52-мҳ-сон буйруғига асосан давлат реестридан чиқарилди.

Мазкур ҳужжат қонунчиликка ўзгартириш киритилиши ва/ёки янги норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилиниши муносабати билан давлат реестридан чиқарилди.

Жиноятга жазо муқаррар. Лекин...

Бухоролик Раъно (исми ўзгартирилган) енгил йўл билан пул топишнинг этагидан тутди. Гапга устомон аёл шунақанги роль ўйнардики, қаршисидаги киши унинг қиёфасида мушкулини бир зумда осон қиладиган нажоткорни кўрарди.

Бағрикенглик

Ажабланарлиси, у ўзи яхши билган, таниган кишиларни "чув" туширарди. "Ёғли иш"га жойлаштириб қўяман", "Фарзандингизни ўқишга киритаман" қабилидаги ваъдаларни эшитган соддадил одамлар емай-ичмай йиққан пулларини қандай қилиб унинг қўлига тутқазишганини билмай қолишарди.

Қора ишлар қорасини қоронғи ҳам яширолмас, дейишади. Раънонинг қилмишлари фош этилди. Одил суд олдида жавоб берадиган бўлди. Аёл тавбасига таянди. Маҳаллада бош кўтариб юра олмайдиган аҳволга тушди. Икки норасида боласининг ҳолини-ку, айтмай қўя қолайлик. Ана шундай паллада вилоят хотин-қизлар қўмитаси давлатимиз олиб бораётган инсонпарварлик тамойилига таяниб, жиноят кўчасига кирган аёлга ёрдам қўлини чўзди. У қўмита кафиллиги асосида қамоқдан озод этилди. Раъно каби жазодан озод этилган бунақа аёллар сони 14 нафарни ташкил қилди.

Истам ИБРОҲИМОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

РЕКЛАМАЛАР

ПРОФНАСТИЛ
ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИ қуйидаги маҳсулотларни тақдим этади:
гальванизацияланган ва полимер қопламали
ПРОФИЛЛАНГАН ЛИСТ
гофраси баландлиги: С-17, С-18, Н-35, Н-57.
Профнастил учун материал сифатида рулондан кесилган гальванизацияланган ва полимер маҳсулотдан фойдаланилади.
Россия Федерацияси металлургия комбинатларида ишлаб чиқарилган.
ГАЛЬВАНИЗАЦИЯЛАНГАН ПРОФНАСТИЛ
• 0,4 мм. — 42 600 сўм/п.м. • 0,5 мм. — 50 400 сўм/п.м.
• 0,45 мм. — 45 600 сўм/п.м. • 0,7 мм. — 70 200 сўм/п.м.
ПОЛИМЕР ҚОПЛАМАЛИ ПРОФНАСТИЛ
• RAL 3005, 6005, 8017 0,45 мм. — 55 200 сўм/п.м.
• RAL 3005, 6005, 8017 0,5 мм. — 62 400 сўм/п.м.
Маҳсулотлар сертификатланган.
Тел.: 95-197-00-93, 90-996-96-63, 99-871-88-99.
177R/298

МИНСК АВТОМОБИЛЬ ЗАВОДИ
Беларусь Республикаси
МАЗ
Расмий дистрибьютор Тошкентдаги омбордан таклиф этади.
Тел.: 93-555-00-95, 93-555-12-88, 71-291-68-94.
www.maz.by
E-mail: maztashkent@mail.ru
Маҳсулот сертификатланган.
658/250

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Саноат, қурилиш ва савдо масалалари қўмитаси аъзоси **Жамила Абдуқодировна НИЯЗОВАнинг** вафоти муносабати билан марҳуманинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

Ҳ. М. Абдуллаев номидаги Геология ва геофизика институти жамоаси институт директори Мақсуд Исоқовга онаси **Зуҳра ая ИСОҚОВАнинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Халқ сўзи
Народное слово
МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 256. 69 233 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

Газетамиз ҳақидаги маълумотларни юклаб олиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона 71-233-52-55;
Котибият 71-233-10-28; Эълонлар 71-232-11-15.

ISSN 2010-6769

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.
Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.
Газета таҳририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор Ж. Тоғаев томонидан саҳифаланди.
Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: 71-233-11-07.

• МАНЗИЛИМИЗ:
100000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи муҳаррир — З. Ашурова.
Навбатчи — Ш. Ғаффоров.
Мусаҳҳиҳ — С. Исломов.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41. ЎзА якуни — 01.50 Топширилди — 03.20 1 2 3 4 5